

Gedoe met de Franse fiscus Ben ik nou ingezetene of niet?

Voor de plaatselijke gemeenschap blijken de bijeenkomsten in Annemarie's achtertuin van groot belang te zijn geweest

Toen bij Annemarie* een slopende ziekte werd geconstateerd, besloot zij haar Franse woning te verkopen en terug te keren naar Nederland. Omdat zij de afgelopen decennia voltijs in Frankrijk had doorgebracht en het huis als hoofdverblijf had gediend, was heffing op basis van de 'taxe sur la plus value' (vermogenswinstbelasting) volgens haar Franse notaris niet aan de orde. Maar daar dacht de Franse fiscus anders over.

KAN DE FRANSE FISCUS DE aangifte van de Franse notaris zomaar naast zich neerleggen? vraagt Annemarie mij vertwijfeld na de verkoop van haar huis. 'Ik word geconfronteerd met een naheffing omdat ze mij niet als Frans ingezetene zien.'

Ze is ten einde raad. Haar probleem vraagt om enige uitleg: sinds 2015 is de SARF (Société Accréditée de Représentation Fiscale) niet langer de instantie die in Frankrijk de aangiften verzorgt. Dit onderdeel ligt nu op het bordje van de Franse notaris. In geval van twijfel neemt deze bepaalde kosten veelal niet mee in de berekening van de belaste winst. Het is voor een notaris nu eenmaal lastig om in te schatten of in het verleden gemaakte kosten betrekking hebben op

een 'verbouwing' of een 'verfraaiing'. Alleen eerstgenoemde kosten mogen in mindering worden gebracht. In Annemarie's geval is het omgekeerde het geval. Bovendien had haar notaris zonder meer aangenomen dat Annemarie een Frans ingezetene was.

Voor al daar lag het probleem. Gelukkig geeft de Franse fiscus Annemarie en mij een maand extra tijd om aan te tonen dat Annemarie een Frans ingezetene was, omdat haar woning wel degelijk haar hoofdverblijf was geweest.

Domicile fiscal

Zodra je je vestigt in Frankrijk, dien je daar aangifte te doen voor de Inkomstenbelasting (*impôt sur le revenu*). Daarmee is niet gezegd dat ook daadwerkelijk belasting verschuldigd is. Door aangifte

te doen bepaal je de fiscale woonplaats (*domicile fiscal*).

Annemarie daarentegen heeft in al die jaren geen aangifte gedaan. Simpelweg omdat ze geen inkomsten genoot. Nadat het haar in de beginjaren niet was gelukt om een baan te bemachtigen, heeft ze nog een blauwe maandag geprobeerd een eigen bedrijf op te starten. Toen ook dat weinig zoden aan de dijk zette, besloot ze om voortaan te teren op haar vermogen.

Foyer

Behalve de aangifte voor de inkomstenbelasting kun je het hoofdverblijf aantonen via het foyer (het zwaartepunt van het sociale leven). Dit vergt voor het aanleveren van bewijs iets meer van de ingezetene. Het gaat namelijk om een optelsom van feitelijke gegevens zoals het mobiele telefoon gebruik, het verbruik van gas/water/licht, en zoiets banaals als de wekelijkse boodschappen. Wijst dit verbruik op een tijdelijk verblijf in Frankrijk als vakantieganger, of is sprake van verbruik gedurende het grootste deel van het jaar?

Een ander aanknopingspunt zijn de sociale contacten. Is men – zoals in het

geval van Annemarie – aangesloten bij een sportclub, een zangkoor of wellicht een hobbyclub? Ook een terugkerend bezoek aan een arts kan bijdragen aan die feitelijke gegevens.

Privacy

In eerste instantie heeft Annemarie veel moeite met het blootleggen van haar hele privéleven. 'De verwijfsbrieven van mijn medische specialisten zijn toch alleen voor mijn ogen bestemd?' En wat nu als men stelt dat ik de woning verhuurd heb en om die reden hoge energierekeningen heb gehad?

Ik leg haar uit dat er niets anders op zit dan een zo'n uitgebreid mogelijk dossier op te bouwen. Als alle feiten tezamen het verhaal van Annemarie ondersteunen, kan de Franse fiscus moeilijk anders dan bakzeil halen. Dit betekent dat binnen enkele dagen navraag moet worden gedaan bij diverse instanties, want de bezwaartermijn van twee maanden is voorbij voor je het weet.

Vrienden

Niet lang na ons gesprek heeft Annemarie zich over haar bezwaren heen gezet.

volgens niet veel tijd nodig om zijn oordeel ruiterlijk bij te stellen.

Haar omgeving wordt gemobiliseerd als het gaat om het aanleveren van bewijs. Dagelijks stuurt ze e-mails door, afkomstig van vrienden en kennissen die middels anekdotes herinneringen ophalen aan de gezellige bijeenkomsten in de tot buurthuis omgedoopte schuur. Voor de plaatselijke gemeenschap blijken de bijeenkomsten in Annemarie's achtertuin van groot belang te zijn geweest: het was meer dan een ontmoetingsplaats. Wekelijks werden workshops georganiseerd op het gebied van dans, muziek en kunst. Men pleitte na de verkoop bij de nieuwe eigenaar zelfs voor een opening van de ruimte. De gezelligheid werd node gemist. Deze berichten werden ondersteund door bankschriften, facturen van EDF (Frans grootste elektriciteitsbedrijf) en de telefoonmaatschappij. Zo groeide het dossier gestaag.

Bezwaar

Ruim binnen de gestelde tijd is het dossier compleet en samen met het bezwaarschrift klaar voor verzending. De Franse inspecteur van de belastingen heeft ver-

Al het werk is niet voor niets geweest. Inmiddels heeft Annemarie al haar vrienden in Frankrijk met een Nederlandse achtergrond gewezen op het bovenstaande en hen aangeraden aangifte te doen voor de inkomstenbelasting. Ook als zij geen inkomsten genereren. Een goed advies, waar ik mij van harte bij aansluit! ■

* de naam uit dit artikel is gefingeerd.

Mr. Mireille Bosscher is kandidaat-notaris en eigenaar van Juridische Adviespraktijk Bosscher in Den Haag. In deze rubriek belicht zij juridische en notariële praktijkvoorbeelden waar u niet direct bij stilstaat. info@bosscher-advies.nl www.bosscher-advies.nl